

W. BIEGAŃSKIĘ · W · CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI POŚWIĘCONY
SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBRÓWSKIEGO.

Przemysłowa Wyniosła Rocznie r. 0, półrocznie r. 0, kwartalnie r. 1 k. 50, miesięcznie kop. 50, wraz z przesyłką pocztową lub odnośnikiem do domów. Zagnoska, za markami pocztowymi, dopłaca się miesięcznie kop. 50.

Ceny ogłoszeń: Za wiersz jednoczynny lub jego większy przed tekstem k. 40, za 2 i 3 kol. po k. 25, za 4 kol. po k. 15. Drobne ogłoszenia po k. 5, za wyraz. Najniższe ogłoszenie kop. 20. Ogłoszenia treści matrymonialnej o 50% drożej.

REKLAMY I OGŁOSZENIA przyjmują biurogarnia, kas. i biura ogłoszeń w Częstochowie, Warszawie, Łodzi i miastach przeważniejszych.

REDAKCYJA I ADMINISTRACJA
Częstochowa, II-ga Aleja № 38—Telefon № 50.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 8—16 wieczornym. Reklamskich sadzących redakcja nie swraca.

Plac w Zawierzni w księgarni p. Z. Hubickiej i w Rakowie s. a.

Cena pojedynczego numeru kop. 3.

POLONIA PALACE HOTEL

Aleje Jerozolimskie № 53

wprost Dworca Wiedeńskiego — Adres telegraficzny i telefoniczny POLONIA-WARSZAWA.

PRALNIA

pośpieszna, zaopatrzona w najnowsze maszyny, pierze wszelką bieliznę bez użycia chlorku i darcia bielizny. Na żądanie bielizna może być uprana i uprasowana w ciągu 4 godzin. Specjalny dział reperacyjny. Kantor główny—ul. Wielka 56, telefon POLONIA, filja I—ul. Szczygła № 35, tel. 94-97, filja II—ul. Rymarska 2, tel. 94-79, filja III—ul. Czysta w gmachu hotelu Europejskiego. **Geny umiarkowane.**

0093-2-1

2-ga Aleja № 38. — Tel. № 497.

TEATR
„URANJA”

Program: od wtorku 29 Lipca do piątku 1 Sierpnia 1913 r. (włącznie)

Niewinnie oskarżona

Jedna melutka notha Zakończona komedia BURZLIWE PACE (INDJO - CHIN) SKĄPY MAŻ (hamletyzm)

Wybitny dram. z życia współczesnego w 3 części. odegrany przez najlepszą art. Paryskich.

NA SCENIE:
Występy Lili Petipas
Ze swoim własnym nowym repertuarem
PROGRAM:
Różne kuplety na zakończenie charakteryst. tańce
1) Toreador (marz) 2) Hiszpańskie tańce 3) Krakowiak
Anons: Wkrótce lokal zamienimy na czas krótki dla gruntownego odświeżenia i należytego ocieplenia.

TEATR **„ODEON”** KRZEMIŃSKIEGO
II-ga Aleja № 43. Najstarszy w Królestwie
Telefon № 4-77.

PROGRAM: od soboty 26 do wtorku 29 Lipca 1913 roku (włącznie).

ZUMMA

Wybitny dram w 2 częściach z udziałem słynnej HESPERJI w roli głównej.

ŚLUB UDATNY — (komedia) ||| Dziennik Pathé № 225-a. Policjant z konieczności (komiczne) ||| Sprawy bieżące — KRONIKA. Nad program: **TAJEMNICZY PIERROT** dramat nastr.

NA SCENIE: **KTO PŁACI?** Komedia w 1-ym akcie.

W FOTOPŁASTYKONIE Wycieczka za Atlantyk.

OGŁOSZENIE

Zarząd drogi skarbowej Warsz.-Wiedeńskiej podaje do wiadomości, że na zasadzie § 84 Og. Ust. Ross. Dr. Żel. 16/29 Lipca 1913 r. o godzinie 10 rano, na st. Częstochowa odbędzie się sprzedaż z licytacji i skrzynki miodu do picia wagi 6 p. 11 f. przesyłki Warszawa — Częstochowa № 41612 przybyłej 14 czerwca 1913 r. i obciążonej zaliczeniem 29 r. 50 kop. O ile licytacja nie dojdzie do skutku, powtórna sprzedaż wyznacza się na 18/31 Lipca 1913 r. o 10 rano.

SAMOCCHODY

Sprzedż Samochodów nowych i używanych różnych fabryk jak również wynajem na jazdę po mieście szosie i zagranicę.

GARAŻ, III-a Aleja 49, telefon 3-45.

Dentysta Baryłki II Aleja 43 powrócił z Warszawy — i przyjmuje jak dawniej.

DENTYSTA
Roman FILIPOWICZ
CHRZEŚCJANIN
II-a Aleja № 24 Telefon № 482.
Przyjmuje od 9-1 i od 3-7 po poł.

„Swoj do Swego”

Żydzi osiągnęli wpływ w naszym społeczeństwie wtedy dopiero, kiedy znaleźli szereg pism, które służyły ich interesom. Żydzi umieli rozpowszechniać wśród znajomych pisma dla nich przyjazne. Dziś społeczeństwo nasze, dążące do odtądzenia kraju, musi iść śladami wrógów i szerzyć gazety chrześcijańskie. Każdy z naszych czytelników, który dba o lepszą przyszłość społeczeństwa, winien rozpowszechniać Goniec Częstochowski i zjednywać mu nowych prenumeratorów.

A. DĘBICKI
Geometa przysięgły
Teatralna 23 m. 14 partę telef. 602
Wykonywa wszelkie roboty Mier- nicze

Sklep Żelazny Współdzielczy p. f.
„RZEMIEŚLNIK”

w Częstochowie, ul. Mikołajewska Nr. 1. Telefon Nr. 92.
Poleca: Wagi—Wyżymaczkę—Maszynki do mięsa patentowane —Narzędzia dla rzemiosła, okucia, drut, gwoździe—śruby—nit—na-czynia—kuchenne—kłódki hurtowo i detalicznie i t. p. 398

Optyk **JAN BERENT** w Warszawie Marszałkowska 90
tel. 30-15.

Były współwłaściciel firmy „BERENT, PLEWIŃSKI I S-ka. Wytężny przedstawiciel na Królestwo Polskie. Instytutów anatom. i przyrodn. Prof. Dr. BENNINGHOVEN'A

Dla szkół poleca swój dział anatomiczno-przyrodniczy. Na sezon letni poleca lornetki polowe; barometry kieszonkowe i Krokometrza.

WITRAŻE
ARTYSTYCZNE

do hotełów i pałaców od 1:45 do 15 rb. i wyżej za stopę kw. miary polsk. Jeneralni przedstawiciele na gub, Piotrkowska i Kielecka bezkonkurencyjnej pracowni F. Białkowski w Warsz. **BRACIA SKALMIERSCY** Aleja II-ga № 20. — Telefon 112.

Pierwszorzędny Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Kamiennarski i Sztukatorski

Częstochowa, III-ga Aleja, 1913. **KRUSZYŃSKI i PROSZOWSKI** WYKONAWA RZEZBY POMNIKI, ROBOTY BUDOWLANE I KOŚCIOLNE.

Fabryka posadzki cementowej na chodniki stopni mozaikowych oraz wszelkich wyrobów i cementu. Ceny Najprzystępniejsze.

Listy z Jasnej Góry.

Po rozpatrzeniu szeregu obrazów, przedstawiających nam wielkich mężów, z którymi włączana jest historia zakonu Paulinów, przejdziemy do przeglądu różnych ilustracji, wykazujących cuda, zdziałane za przyczyną Najśw. Maryi Panny.

Mistrz pędła porozmieszczał je w lunetach oklennych głównej nawy, jest ich wszystkich dziesięć, stanowią one jakoby piękną litanię, opiewającą moc Tej, której pod opiekę oddał cały naród polski król Jan Kazimierz w dniu 1 kwietnia 1655 r. we Lwowie. Wtedy to swą przysięgą, swym ślubem złożył obietnicę za cały naród, słuźenia Bogarodzicy i obioru Jej na Królową Polską. Matka Boża odwodziła się za to tyśiącznemi łaskami, które zlewała nie tylko na jednostki, ale i na tyśiączne pielgrzymów szeregi.

Miejmy choć w przybliżeniu o tych cudach wyobrażenie, a na to wystarczy rzucić okiem nie tylko ciała, ale i duszy na następujące obrazy: Pierwszy po prawej stronie, idąc od wielkiego ołtarza, przedstawia nam Marię, przywracającą wzrok ślepcom. U góry napis „Orbitis lamine lumen” (pozbowalnym światła światło). Cudów tego rodzaju do r. 1763 podaje autor łacińskiej książki „Mensa Nazaraea”, opiewający w niej cudowne wyzdrowienia. O. Anastazy Kiedrzyński, paulin, aż 87, do ostatnich zaś czasów liczba ta doszła do 130.

Przytoczę tu jeden: Ossoliński, wielki podskarbi Rzeczypospolitej, miał syna niewiedomego nie pomagali najbiegłej lekarze; udał się o łaskę do Marii, złożył jej w ofierze złotą tablicę; syn jego leżąc krzyżem na posadzce w kaplicy, w czasie śpiewania przez zakonników litanii loretańskiej przejrzał na oczy. — Działo się to w roku 1724, stwierdzone zaś przez nader licznych świadków.

Drugi obraz bardzo ciekawy ze względu na swoją treść: mamy przed sobą drzewo, na którym wisł już martwe dziecko, dalej widać uciekającą gromadkę dziatwy, z zabawkami w ręku, w górę ukazuje się Marija, po nad tem wszystkim napis: „Funeo de stipte vita” (życie z śmierci odzajnego drzewa). Otóż tak się cała historia przedstawia: Dzieci dla zabawy powiesiły swego towarzysza, nie przeczuwając niebezpieczeństwa, przekonawszy się zaś o niem, uciekają z przestrachem. Marija przychodzi w pomoc powieszzonej dziecinie i życie przywraca.

Podobny, choć w innym wypadku, opowiadają kroniki jasnogórskie cud, który się zdarzył w r. 1598. Błazęj z Zakrzówka, pod Krakowem, schwytyany na znacznej kradzieży, skazany został przez sąd na powieszenie.

W chwili jednakże egzekucji wzburzył w sobie nabożeństwo d) M. B. Częstochowskiej i prosił o przedłużenie życia i, o dziwo, po trzygodzinnym wieszaniu na szubienicy, powrócił, na którym wisiał, przetrwał się, a skazaniec odżył.

Obecni przytem świadkowie dziwili się bardzo. Usłyszeli z ust ocalonego następujące słowa: „podtrzymała mię jakaś niewidzialna postać, i dlatego też mogłem swobodnie oddychać, w jaki zaś sposób sznur się zerwał, nie wiem.

Trzeci obraz przedstawia ofiarę clemoty średniowiecznej, rzekoma czarownicę na stosie, który podpala dwu zbroń, jeden z nich podocya ogień młecnem, drugi podpala stos pochodnią. Twarze ich dzikie, dziwnym skurczem zszepcone. Obaj jednakże zdziwieni, że ogień zamiast się jać czarownicy, ku nim się zwraca. Nad skazaną, niezwykle pięknością kobietą, stoi Maryja, okrywając ją swą niebieską szatą; uczucie troski macierzyńskiej krasi jej oblicze. Skutek cudu był taki, że rzekoma czarownica została ocalona przez nabożeństwo do Cudownej M. B. Częstochowskiej, a wyraz tego mamy w napisie: „Non nocet flamma clienti” (plomień nie szkodzi oddanym Maryi).

W czwartym obrazie widzimy rzućkane fale rzeki, a na nich tu i ówdzie borykające się z szalonym żywiołem ofiary wylęwu: starszych i dzieci.

Ponad wodami ukazują się Dzieciwa, podająca swe ręce tonącym. Głęboka tu myśl: grzech ludzki wylewa, na swych falach niesie tonącą w nim ludzkość, przychodzi jednakże w porę ostatnia deska ratunku Najświętsza Panna i człowiek ocala, co dobrze opiewa napis: „Non sorbent flumina meroas” (fale nie pochłaniają tonących).

II-ga Aleja Nr 19. Telefon 224. **TEATR PARYSKI** Kinematograf

Program od wtorku 29 Lipca do piątku 1 Sierpnia 1913 r. (włącznie)
TYGODNIK ECLAIR ostat. now. (z not.) | PIEC DYMI (bardzo kom.)

O MAŁY WŁOS

WILLI ZACHORWAŁ NA ŚPIĄCZKĘ (bardzo komiz.)

NA SCENIE: pod artystycznym kierunkiem Fr. Stróżewskiego

PIERWSZY RAZ!!! NOWOŚCIII

PROBA MIŁOŚCI Operetka w 1 akcie W. Rapackiego (syna)

Nad program: Występ sławnego angiels. tancerza imitatora muz. tupaniem [nog. Zaka Roberta, oraz małoletnich tancerce siostr. Żurawskich Trójka ciesząca się w każdym mieście sympatją i ogromnym powodzeniem.

Reons: W sobotę 2 Sierpnia 1913 r. „FATALNA SZAFKA” Krotoczwila z muzyką Adama Wrońskiego

Platy i ostatni w prawym szeregu obrazu ilustruje wypędzenie przez Matkę Boską szatańców, jak o tem świadczą treści inskrypcji: „Praesentia terot avernum” (obecność wystrasza moc piekielną) Na obrazie szereg opętanych, z których za za sprawą Matki Boskiej wylatują z ust szatani, w postaci skrzydlatych jaszczurek, ogolem zlonących. Widok cały niezbyt przyjemne robi wrażenie, choć ekspresja malarska znalazła tu dobre zastosowanie.

Przejdźmy teraz z prawej strony na lewą; tu na pierwszym od prezbiterjum obrazie widzimy uzdrowienie chorych, mające swe określenie w napisie: „Aegria certa salus” (dla chorych pewne zbawienie). Widok ten wspaniały. W złotej tle niebios jakoby Jutrzonka Wschodząca zjawia się na twarzy słonecznej, wśród strzelistych promieni, Nlepokalana, przynosi ona z sobą balsam, kojący cierpienia, dla czterech ludzkich jestestw. Jeden chory na łożu, drugi na kłęczkach przy nim, ze zranioną ręką, ranę okrywa plaster, trzecia postać w niemocy pogrążona u stóp łoża, na boku zaś trędotawy, pokryty ropiejącym wrzodem, z wachlarzem palnym w ręku dla odpędzenia much od siebie. Klasztor Jasnogórski słynie głównie z uzdrowień cudownych, tak duszy jak i ciała, otóż malarz, chcąc dać temu ilustrację, przedstawił taką różnorodność osób i ich dolegliwości.

Od Uzdrowienia chorych przechodzimy do Wskrześnięcia zmarłych. „Matride funere natum” (syna z grobu daj matce), tłumaczy nam napis na obrazie. Na pierwszym planie bogata truma, w niej unoszący się zmarły syn, którego matka przyjmuje w objęcia, zwracając się z modlitwą dziękczynną ku Matce Boskiej, przybývającej na chmurach i dsięrajęcej w swe ręce symbol czystości — lilję.

Trzeci obraz opisuje nam cudowne ocalenie górników, zasypanych w kopalniach Okluszka.

Widzimy więc na obrazie czterech górników, przywalanych wielkimi głazami, w górnej perspektywie ulatująca Marija, która ratuje nieszojęliwych. Na ziemi leży duży kosz, trzy lampki palące się, które, według tradycji miały się palić dotąd, dopóki zagrzebanych nie znaleziono; obok tych przedmiotów klepsydra na oznaczenie długiego czasu, w którym znajdowali się zagrzebani pod ziemią.

Czwarty obraz posłazył Dankwarto wi do odmalowania swego własnego życia. Widzimy go na obrazie, jako rozbitka, chwytającego się deski, unoszonej balwanami morza. Na drugim planie: na falach morskich jego bagaż, które zawierają farby i pędzle, a na jejnym z nich monogram Dankwarta. Dankwart w stroju szwedzkim, z orderem na piersiach, ku niemu płynię okręt z białą flagą, a na niej czerwony krzyż. Na przedzie okrętu herb Odrowąż (podkwa, na niej strzała). Rozbucane fale otaczają to wszystko, na niebie zaś świeci gwiazda. „Stella maris”, do której malarz ręce i oczy wznosił. Napis zaś twierdzi „Sentit imperia pontus” (Morze rozumie rozkazy).

Co chciał artysta przez to wyrazić? Oto, że nim młotała fala życia, nie wiedział, gdzie swoje sily artystyczne mógłby zużytkować. Alilić przychodził ówczesny przeor klasztoru, plectujący się herbem Odrowąż, mecenas sztuki, który obce artysty Karola wyksploatował na korzyść, raczej na chwałę Gwiazdy Morza, Matki B. Częstochowskiej. Spełniło się jego życzenie, zleciło marzenie, za co zwraca wdzięczne swe oczy w kierunku nieba, skąd przyszło na niego spełnienie tajnych jego ducha zamiarów.

Ostatni obraz przedstawia Marię, która ma w opiece więźniów i tych oswo-badza z więzów i oków.

Na obrazie, więźniów, drzwł tegoż odmyka ręka M. Boskiej, widać uciekających czterech ludzi, z których opadają kajdany. Napis: „Glaustra seraque res solvitur”. (Bramy i zamki otwiera).

Z tego opisu możemy już mieć pojęcie, jaką władzę posiada Marija, która bowiem taką różnorodność w swych zwykłych czynach wykazać może, jeżeli nie Ta, która Boga na świat wydała i ziemię z niebem złączyła?

A szczególniejszą opieką otoczyła nasz naród, na naszej ziemiocy obrala sobie siołecę, i zbudowała tron wleczysty na Jasnej Górze, która Jasną zwać się będzie, dopóki imię Polaka i katolika na ziemi obok siebie trwać będzie.

Ka. W. Kneblewski.
 Częstochowa, 28 - VII - 13.

WYROK sądu wojennego.

Wczoraj od południa w ulicy Częstochowej między gmachem sądu wojennego a więzieniem przy magistracie, jako to Jasnogórska, Szkoła, Cerkiewna i plac Magistracki przepelnione były tłumem ludzi oczekujących już nie zwykłego przeprowadzenia więźniów lecz chwili o wiele wazniejszej i o wiele cięższej. Pragnęli oni wyczytać z oczu wracających skazańców, jaki los ich czeka...

Długo czekali, aż wreszcie zmierzchało się już dobrze, kiedy ukazał się na ulicy zwykły pochód.

Wolni!

Jednocześnie wyszł z gmachu sądu wolni po kilkunastomleścianem więzieniu i natychmiast po ogłoszeniu wyroku z polecenia sądu na ulis rozkuć z kajdan trzej oskarżeni: **Tomasz Jankowski, Jan Kowalski i Franciszek Małek.**

5 wyroków śmierci.

Pięciu oskarżonych, mianowicie: **Franciszek Brzozowski, Stanisław Komorski, Głaz, Antoni Słazak i Kazimierz Wyporski** uznani zostali za winnych wszystkich zarzaccnych im przestępstw i skazani na **karę śmierci przez powieszenie**. Po zastosowaniu Najwyższego Manifestu kara ta zamieniona każdemu zostaje na **20 lat ciężkich robót**.

Matylda Dębska.

Wzbudząca szczególne zainteresowanie częstochowan młodzieńka Matylda Dębska z niemowlęcim u pierai uznana została również za winną zarzaccnych jej przestępstw, ze względu jednak na niepełnoletniość w chwili ich spełnienia i po zastosowaniu już Najwyższego Manifestu skazana została na **4 lata i 6 miesięcy katorgi**.

Starzec w kraty.

Stający wczoraj przed sądem znów w kajdanach siłowłosy **70-letni Letal Legut** po zastosowaniu Najwyższego Manifestu skazany jest na **2 lata 8 miesięcy robót ciężkich**.

Uniewinnieni.

Wyrok uniewinniający sąd wyntoś 8-miu oskarżonym. Są to: **Marianna Dziukowa, Marianna i Fran-**

ciszek Stanisławewski, Tomasz Gawron, Tomasz Jackowski, Ludwik Bekus, Franciszek Małek i Jan Kowalski — wszyscy oskarżeni o należenie do partii politycznej „rewolucjonistów — mściłicli”.

Na osiedlenie!

Z niewinnionych z zarzutu należania do partii czterej, mianowicie: **Bekus, Gawron, Stanisławewski i Stanisławski** skazani zostają za **niedoniesienie wiadom o przestępcach bez prawnych ku temu powodów** na zesłanie i osiedlenie na Syberji.

Dziś o godz. 5-3j po poł.

Wyrok w formie ostatecznej ogłoszony ma być dziś o godz. 5 po południu.

Wstępo do sali sądowej wczoraj na moment odczytania wyroku, oraz dzisiaj wolny dla wszystkich.

Przez czwartek, piątek i sobotę obrońca Stanisławewskich, obrońca sądowny p. Medalis, do sądu się nie stawil, zameldowawszy o swej chorobie i przedstawiając świadectwo lekarza. W dniu te zastępo są go w sądzie adw. przys. Berenson. W poniedziałek poprawiwszy się na zdrowiu pan M. zajął swe miejsce na ławie obrończej i w przemówieniach.

Z Radomska.

(Koresp. własna „Gońca Częst.”)

„Quo Vadis”

Stosownie do ządania m. Radomska zarząd miejscowego kinematografu demonstrować będzie arcydzieło sztuki kinematograficznej „Quo Vadis”, poczynając od piątku do następnego tygodnia.

Nowe Stowarzyszenie.

Odbyło się tu zebranie rzemieślników, przemysłowców i przedstawicieli cechów. Po przeczytaniu przez p. M. Swiderskiego proponowanej ustawy Stowarzyszenia rzemieślniczego, otworzono dyskusję nad poszczególnymi paragrafami, przemawiali: pp. Szwedewsk, Bartnik, Swiderski, Lipiński, Kalkuśński, Dorosiński i inni, w zasadzie z małemi zmianami przyjęto ustawę, wzorowaną na egzystującym już stowarzyszeniu w Częstochowie.

Stowarzyszenie to ma nosić nazwę „Tow. Rzemieślniczo-Przemysłowe w Radomsku”. Kopje ustawy będą przesłane do wyższych władz dla zaiegallowania.

Licytacja na polowanie.

Dnia 14 sierpnia r. b. w Magistracie radomskim odbędzie się licytacja na prawo polowania w ciągu 6-ciu lat na gruntach miejskich i Stobieckich.

Zabranie Stow. Spożywczoego.

W tych dniach odbyło się tu roczne ogólne zebranie Stowarzyszenia Spożywczoego Urzędników. Ogólny obrót wyniósł 75,000 rb. Czysty zysk 8,000 rb.

Zaznaczyć należy, iż Stowarzyszenie powyższe znakomicie prosperuje, rok rocznie zwiększając obroty, co należy zwdzięczyć personelowi sklepowemu, jak również i zarządowi. Zwyczajem lat poprzednich ogólne zebranie uchwalalo pewien odstępek na rzecz Straży ogłownej, co w roku ubiegłym wyniosło 450 rubli; — niestety, w tym roku o tak pożytecznej i humanitarnej instytucji zapomniano.

A przecież na czele tegoż stowarzyszenia stoją ludzie, którzy niedawno plasowali godność w Straży: prezesów, członków zarządu, komendantów! Czyżby zapomnieli już o potrzebach Straży ogłownej?

Slusarz zawinił...

Sekretarz magistratu p. Kaszubski wysłał woźnego Jana Syllera do Piotrkowa, celem zapkowania i sprowadzenia jego rzeczy do Radomska. Naturalnie woźny magistratu rad nie rad polecenie wykonać musiał. Bierzmistrz zaś miasta, nie widząc Syllera dwa dni w ratuszu, wydał go ze służby, dzięki czemu ex woźny obarczony rodziną pozostał teraz bez chleba. Czy sluszuje? X.

AKUSZERKA

MARIJA STREKAŁOWA

Zawiadania że po 14 latach praktyki obecnie mieszka II-ga Aleja Nr. 29. Przyjmuje zamówienia jako też i u siebie przyjmuje Dyskrecja zapewniona. 0903

Szampańskie
POULSEN DE BARY
WYSTAWA SZTUK PIĘKNYCH
w Częstochowie, Teatralna № 11,
otwarta codziennie od g. 11 do zmierzchu,
w sobotę, niedzielę i święta do 8 w.

Wojna.

Rumunja a Rosja.

Rumunja odgrywa obecnie ważną rolę w sprawach bałkańskich. Konferencja pokojowa ma się rozpocząć jeszcze w ciągu bieżącego tygodnia, podobno w środę w Bukareszcie. Później obrady delegatów państw bałkańskich mają się toczyć w letniej miejscowości rumuńskiego króla, Sinaia. Konferencja określi warunki pokoju na zasadach traktatu londyńskiego. Do chwili przyjęcia tych warunków walki będą toczyły się nadal. W razie, gdyby obrady pokojowe w Bukareszcie i Sinaia nie miały możliwości oparcia się na postanowieniach traktatu londyńskiego, jako na głównej podstawie rokowań, natenczas położenie na Bałkanach stałoby się jeszcze trudniejsze.

Gdyby państwa bałkańskie po wojnie z Turcją umiały podzielić się zgodnie łupem, Rumunja nie wyrosłaby na arbitra w ich zatargach i wojnach. Podobno z chwilą wybuchu wojny bułgarsko-serbskiej, Austria zaproponowała Rumunii część północnej Serbii z zamiarem za neutralność. Austria nienawidziła Serbii i chciała zwycięstwa Bułgarii i pogrobenia Serbii. Przewidywania te nie sprawdziły się. Ofiarą wojny stała się Bułgaria. Wówczas pod wpływem dyplomacji rosyjskiej, która nie życzy sobie zupełnego pogrobenia Bułgarii, Rumunja przechyliła się na stronę trójporozumienia i odgrywa obecnie rolę czynną na półwyspie Bałkańskim.

Kiedy państwa bałkańskie przystępowały do wojny z Turcją, zwrócili się do Rumunii z zapytaniem, czy stanie po ich stronie. Mimo zachęty ze strony Petersburga, król Karol wahał się. Z Wiednia i z Berlina zabrano go, aby tego nie czynił. Wierzoneo tam ślepo w zwycięstwo Turków. Zapewniono jednak, że nawet na wypadek klęski turkiczej, Rumunja otrzyma należny udział w łupach jako nagrodę za neutralność. Kiedy jednak przyszło do spełnienia tej obietnicy, a Bułgaria spojona swoimi tryumfami, stawała lekceważące trudności, mężowie stanu Berlina i Wiednia zachowywali się bezradnie.

Król Karol poleciłszy zerwać rokowania z Bułgarią dumnie mówił: „pomówimy o tem w Sofii”, zapytał kr. Berchtolda, czy może liczyć na to, że wrazie gdyby wojska rumuńskie wkroczyły do Bułgarii a Rosja wzięła stronę Bułgarów, rząd austro-węgierski będzie to uważał za „casus belli” z Rosją. Hr. Berchtold przez dziesięć dni zachwał grobowe milczenie, a wreszcie dał odpowiedź niedczydaną i dwuznaczną. Od tej chwili król Karol liczy się jak zawsze z Berlinem, ale ogląda się tylko na Petersburg. Niechęć do Austrii wzrosła wśród ludności rumuńskiej tak bardzo, że policja bukareszteńska strażce musiała domo posła austro-węgierskiego księcia Fierstenberga.

Tymczasem Tarcja trwa przy swoim, postanowiła zatrzymać dla siebie Adrianopol i linię graniczną aż do Maricy, stanowiącej granicą naturalną. Turcecki minister robót publicznych udał się dziś w podróż do Londynu, aby starać się u dyplomacji tamtejszej, zwłaszcza w angielskich kołach politycznych o przyznanie odzyskanego Adrianopola na własność Turcji. G. C.

Telegramy

Austria zajmie Sandżak.
Budapeszt 28. Pismo „Budapeszt” zapewnia, że wojska austriacko-węgierskie zajmą Sandżak nowobazarski jeśli Serbja i Grecja nie zmniejszą swych żądań.

O pokój.
Bukareszt 28. Delegatami pokojowymi Rumunii wyznaczony zostali: prezes ministrów Mojeasca oraz ministrowie Take, Jonescu i Marghiloman.
Delegaci bułgarscy przyjechali na konferencję pokojową wczoraj, zaś serbscy, czarnogórscy i greccy—dzisiaj.

Z pola walki.

Wiedeń 28. Od soboty wleczerem rozpoczął się silny ruch zaczepny wojsk bułgarskich na wszystkie czołowe stanowiska serbskie. Walki dotychczas się nie skończyły. Wynik do chwili obecnej niewiadomy.

Sofja 28. W okręgu Kizilgacz doszło do starcia pomiędzy bułgarami a baszybazykami i tureckimi patrolami kawalerji.

Turcy skanili wieś Dewliköj.
Sofja 28. Pomiedzy serbami i grekami rozpoczęły się poważne starcia z powodu posiadania Gewgeli.

Serbja i Grecja.

Sofja 28. Między Serbją i Grecją wynikły poważne zatargi o Gewgeli. Grecja przeszkadza zawarciu pokoju w celu osłabienia Serbji i zmuszenia jej do większych ustępstw.

Rosja i Austria.

Petersburg 28. Szerzą się tu pogłoski, że Rosja dźłałać będzie wspólnie z Anglią i Francją bez udziału Austrii. Fakt ten uważany jest tutaj za bankructwo polityki bałkańskiej hr. Berchtolda.

Zdobyto Xanti.

Wiedeń 28. Wojsko greckie zajęło Xanti.

W Czechach.

Praga 28. Partja młodoczeska w edzwile do narodu, oskarżając Niemców i rząd o zawieszenie konstytucji, protestnie przeciwko niekonstytucyjnej partji rządowej i wzywa wszystkie partje czeskie do zgody oraz podkreśla konieczność reformy ordynacji wyborczej w duchu demokratycznym. Wszystkie partje czeskie protestują energicznie przeciw stanowi wyjątkowemu.

Wielki wiec sufrażystek.

Londyn 28. Zjazd sufrażystek „nie-wojujących” ze wszystkich hrabstw Anglii, który rozpoczął się 15 lipca już skończony. W Hyde Parku odbył się obrzydliwy wiec. Rezolucję o udzieleniu kobietom praw wyborczych odczytana z 20 platform przyjęto z zapalem. Zajść nie było.

Revolucja w Chinach.

Londyn 28. Do agencji „Reutersa” donoszą z Szanghaju, że wojska rządowe zdobyły forty w Wuzui, lecz rewolucjonisci odebrali je na drugi dzień.

Kafie i roboty zdrużskie

L. NIEPRZECKI i S-ka

w Częstochowie,
Teatralna 24, telefon 321.

KRONIKA.

KALENDARZYK

Dzień Maryi
Jutrza Jutty Donatylli
Wschód słońca 4—15 Zachód słońca 7—58
Długość dnia 18—45 Ubyło dnia 1—00
Wiadomości Historyczne
1449 Papież Mikołaj V nadaje Zbignelowi Oleśnickiemu kapelusze kardynalski.

Zamknięcie fabryk.

Mocą rozporządzenia gubernatora plotkowskiego w Częstochowie zamknięto następujące fabryki celulozowe: 1) Izidora Goldmana przy ul. Warszawskiej nr. 21, 2) Icka Rotbarda, przy ul. Koszarowej nr. 17, oraz 3) Berka Wilczera i Joaka Rigeabuma, przy ulicy Warszawskiej nr. 21.

Nowa placówka chrześcijańska.

W sobotę ks. Cesarz, wikariusz św. Zygmunta dokonał poświęcenia nowo-zakończonego magazynu miod i konfekcji damskiej przy ul. Teatralnej nr. 17 p. f. K. Skrzynka. Nowej placówce chrześcijańskiej ślemy życzenie powodzenia.

Zdziwienie.

Otrzymałszy szereg listów z wyrazami obrzydzenia na stróża domu nr. 29 w II Alei, który dopuszcza się formalnego okrucieństwa na domowych zwierzętach, jak: psach, kotach, kurach itp. kopiącą je w bestjałki sposób. Notując powyższe nadmieniamy, że sprawą tą zajęło się już Tow. Opieki nad zwierzętami.

Wycieczka „Montuszkii” do Złotego Potoka.

W niedzielę 3 sierpnia Stow. im. Montuszkii organizuje dla swych członków, ich rodzin oraz wprowadzonych gości wycieczkę do Złotego Potoka. Szczegóły, dotyczące tej wycieczki podamy niebawem.

Szkola kroju i szycia.

Dowiadujemy się, że zamieszkała w II Alei nr. 38 właścicielka magazynu krawieckiego p. Lucja Juraszek na ręce

gubernatora plotkowskiego złożyła prośbę o pozwolenie jej na założenie w Częstochowie szkoły kroju i szycia damskiej odzieży oraz bielizny.

Wycieczka „Ogniska” do Ostrow.

Stowarzyszenie „Ognisko Robotnicze” urządzi w dniu 3 sierpnia majówkę do Ostrow z wielce urozmaiconym programem.

Co się dzieje z o. Rejmanem?

Pisma galicyjskie donoszą, że b. generał oo. paulinów i przeor Jasnogórski o. Euzebiusz Rejman po dotychczasowym pobycie w Rzymie, gdzie spędzał czas na pokucie, ma osiaść w jednym z klasztorów na południu Europy.

Podobno o. Rejman spisał pamiętnik szczegółowy za cały czas swego pobytu na Jasnej Górze i złożył go w Watykanie. Pamiętnik ów był przedmiotem rozważań odnośnej kongregacji, która po stwierdzeniu z a w a r t y c h w nim faktów, z e z w o l i l a b. przeorowi na dowolny wybór miejsca dalszego zamieszkania.

Pielgrzymka do Przyrowa.

W piątek 1 sierpnia jak już donosiłmy; o g. 7 rano po nabożeństwie wyruszy z Częstochowy pielgrzymka, udając się zwycięczajm dorocznym do św. Anny pod Przyrowem.

Proszeni jesteśmy o nadmienienie, że zapisy na uczestników tej pielgrzymki przyjmuje p. Augustyniak, Rynek Wiedeński nr. 24.

Za pobicie.

Za pobicie na ulicy Szydłowskiej skazano administracyjnie Moszka Kohna na 3 miesiące aresztu.

Za niedozór.

Za niedozór koni, zjawienia się na ulicach m. Częstochowy w stanie nieczystym oraz za zakłócenie spokoju skazano dorozkarcha Józefa Majera na 5 rb. kary lub 3 dni aresztu.

Za bójkę.

Za wszczęcie na ulcy kłótni i bójki skazano Arona Grimbata i R. Kleina na 7 dni aresztu każdego.

Kara za mordunki.

Za nieprzestrzeżenie przepisów meldunkowych skazano administracyjnie Sz. Rotnera na 15rb. kary lub 7 dni aresztu

Odwołanie wycieczki do Skempego.

Zapowiedziana powtórnie w tym roku na dzień 30 lipca r. b. wycieczka do Skempego, jak nas zawiadamiają nie odbędzie się.

Pozzukiwani przez policję.

Policja częstochowska noszukuje: — Aleksandra Kosiora, lat 32, mieszkaćca gm. Zaleszów w p.w. garwolińskim, Chama Bendeta Najszata, Chama Herborowicza—Segala, Eflima Siwca i Nikitki Aponastieko, lat 27.

O kodaks Napoleona.

W ostatnich kilku numerach pomieściliśmy „Świat” interesującą ankietę, urządzoną między wybitnymi naszymi prawnikami, jak op. Anc. Domaszewski, Konc. w sprawie projektu p. Kowkewca, co do nowego prawodawstwa cywilnego, które to chętnyby w wprowadzić w Królestwie na miejsce kodeksu Napoleona. Motywuje fakt ten premier ministrów wspólnością interesów gospodarczych, jak również niemożnością utrzymania kilku prawodawstw w jednym państwie. Z ankiety „Świata” wynika, że wszelkie innowacje byłyby niepożądane. Jak słusznie przytem twierdzi o. Bukowiecki, „Królestwo jest dostatecznie wielkim organizmem ekonomicznym i społecznym dla posiadania odrębnego i do własnych potrzeb zastosowanego ustawodawstwa cywilnego.

ś. † p.

Aleksandra z Wolfków OBERFELDOWA

Opatrzona św. Sakramentami zmarła 28 Lipca r. b. przeżywszy lat 72.

Pogrzeb dnia 30 Lipca o godzinie 9 rano z domu Wolfkiego Szkolna 8. Na smutne te obrzędy zapraszają krewnych przyjaciół i znajomych pozostali w nieutulonym smutku

z Rodziną.

Zebrań Stow. Rzem. Przem.

W niedzielę 3 sierpnia o g. 3 pp. w sali Stow. Rzem. Przem. odbędzie się półroczne zebranie członków tego Stowarzyszenia.

Osobiste.

Władze gubernalne udzieliły lekarzowi m. Częstochowy dr. Józefowi Marczewskiemu urlopu na 28 dni, zastępować go będzie lekarz powiatowy dr. K. Rejman.

Miejski lekarz weterynaryj dr. Dobrowolski wyjechał na dwumiesięczny urlop. Zastępuje go delegowany do Częstochowy przez plotkowskiego gubernatora weterynaryjny dr. Badowski.

Zo szpitala.

Felczer szpitala miejskiego A. Macherski przeniosł swe prywatne mieszkanie z Alei 2 nr. 24 na przeciwny róg tejże Alei 2 i ul. Teatralnej nr. 13.

Czyja książka?

W redakcji naszego „Gońca Czysta” jest do odbrania podręcznik do nauki języka angielskiego, pozostawiony przez zapomnienie w poczekalni I klasy kolei w. w. na stacji Częstochowa.

Z niedoli życia.

Oplecie miłosierdzia serc czułych na niedole bliźnich polecamy ubogą wdowę po stróżu nocnym, Elżbietę Knapik, obarczoną pięciorgiem drobnych dzieci, licząc iż wzwanie nasze nie przebrzmie bez echa: Adres nieszczęśliwej: Centralna nr. 5.

Upaty.

Od kilku panuje piękna pogoda wyogodziło się zupełnie, upaty niezwadnie przyspieszą spręży zbóż. Korzystając też z pogody częstochowianie wychodzą gromadnie w Aleje do parku.

Z teatru „Paryskiego”.

Dziś teatr „Paryski” wystawia po raz pierwszy operetkę W. Rapackiego (syna) p. t. „Pręba miłości”. Dowcipne libretto oraz piękna muzyka utrzymują zapewne operetkę długo na afiszu.

Nad program wystąpi p. Jacques Roberts, tancerz angielski oraz stroisty Zórawskie ośmio i dziesięcio letnie.

Lublin.

Zagadkowy zgon.
Donoszą z Lublina, że zmarł tam niedawno sędzia śledczy Zenon Nieciecki. Zgon ten jest żywo w mieście komentowany. Istnieje nawet przypuszczenie, że sędzia Nieciecki został otruty. Wobec tego zarządzono analizę wnętrzości. Całe miasto wynikiem analizy, jak również tajemniczym o wym sikonem jest wysoce zainteresowane.

Repertuar Teatru Polskiego w Warszawie.

Wtorek 29—Premjera „Lekarz mimo woli” i „Georges Daudin” Mollera.
Środa 30 — „Lekarz mimo woli” i „Georges i Daudin”.
Czwartek 31— „Lekarz mimo woli” i „Georges Daudin”.
Piątek 1 — „Lekarz mimo woli” i „Georges Daudin”.
Sobota 2 — „Lekarz mimo woli” i „Georges Daudin”.
Niedziela 3 — „Lekarz mimo woli” i „Georges Daudin”.

Zgubiono portfel: w Ostrowach 20 bm. z ważnymi dokumentami, z kartą paszportową i półpaskiem Jana Steimaucha. Uprasza się złożyć w adm. „Gońca” za wynagrodzeniem. 686—2.

Firma
w Częstochowie
ul. Żelazna 7
Telefon 578.

BETON

Poleca się z robotami i wyrobami betonowymi i żelazo-betonowymi jako to chodniki, budyń chodnikowe, kregi studziennic, nury kanalizacyjne i t. p.
Po cenach przystępnych.

